

Дар'я БОКОВА
ЗВО спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація»
Одеський національний технологічний університет
м.Одеса
Науковий керівник – канд.екон.наук , доцент кафедри
туристичного бізнесу та рекреації
Світлана ШЕКЕРА

ФОРМУВАННЯ ПІДХОДІВ ПАТРІОТИЧНО ВИХОВНИХ ПОДОРОЖЕЙ СЕРЕД ШКОЛЯРІВ

В процесі розвитку українського суспільства приділяється значна увага питанню патріотичного виховання молоді. Останніми роками стало цілком очевидно, яку вагу має виховання в учнів почуття відданості власній країні, а також шанобливого ставлення до її минулих часів, культури та звичаїв. Саме в молоді роки закладаються ті світоглядні засади, системи цінностей та громадянська позиція, котрі згодом формуватимуть манеру поведінки людини в соціумі. Виховні подорожі являють собою найкращий інструмент для інтеграції навчального процесу та виховної місії. Подорожі дарують шанс не тільки здобути нові відомості, але й набути особистого відчуття спорідненості з батьківщиною, побачити знакові історичні осередки, доторкнутися до надбань культурної спадщини. У такому разі відомості засвоюються значно інтенсивніше й емоційніше, аніж при рутинному опрацюванні матеріалу в аудиторії.

У наш час туризм у навчальному процесі сприймається не просто як спосіб проведення дозвілля, а як інструмент формування та становлення особистості, тому що засвоєння світу серед учнів загальноосвітніх закладів через безпосереднє переживання має потужніший вплив, аніж лише теоретичне опанування знань. З огляду на це, подорожі, спрямовані на виховання патріотизму, посідають важливе місце у системі освітньо-виховної роботи [1].

Під туристичними поїздками патріотичного спрямування логічно розуміти цілеспрямовану упорядковану діяльність, мета якої – ознайомити учнівський склад із історико-культурною спадщиною, етнографічними

надбаннями та унікальними природними ландшафтами України. Ключовим моментом є те, що під час таких подорожей школярі не просто збирають факти, а проживають певний життєвий досвід – бачать місця подій минулого, відвідують меморіальні об'єкти й осередки культури, долучаються до місцевої специфіки різних областей, що формує емоційний зв'язок і значно посилює виховний ефект від усього заходу.

Розробка методичних основ для організації таких патріотичних подорожей вимагає передусім ретельного підбору змістового наповнення маршрутів. До них слід обов'язково долучати об'єкти, що мають значну історичну або культурну вартість, місця, пов'язані з національною пам'яттю, а також мальовничі локації, які формують розуміння розкоші та багатогранності країни. Наприклад, відвідання історичних центрів міст, заповідних зон чи місць, де відбувалися доленосні події, дає змогу інтегрувати навчальний матеріал із безпосереднім баченням реальності.

Не меншого значення набуває облік вікових особливостей учнів. Для молодшої групи школярів варто застосовувати більш інтерактивні формати – екскурсії у формі гри, пошукові квести, елементи пригодницького туризму. Щодо старшокласників, то змістове навантаження може бути глибшим та більш аналітичним, передбачаючи залучення до дискусій, спільних обговорень, самостійного пошуку інформації. Такий диференційований підхід гарантує, що маршрути будуть не лише захопливими, але й справді результативними щодо досягнення виховних завдань.

Особливої уваги заслуговує синергія між навчальними та виховними елементами. Патріотично-орієнтовані подорожі не повинні дублювати навчальний план, а навпаки – доповнювати його, створюючи простір для практичного використання здобутих знань. Наприклад, під час оглядових поїздок школярі могли б виконувати міні-дослідження, працювати у складі груп, осмислювати побачене та формулювати власні вердикти, що стимулює розвиток критичного мислення та активної громадянської позиції.

Суттєвим чинником виступає напрацювання соціальних умінь у ході подорожей: перебування у групі, потреба у комунікації, розподіл завдань та взяття на себе обов'язків відіграють ключову роль у вдосконаленні навичок спілкування, дисциплінованості та ініціативності. У подібній динаміці учні навчаються командній взаємодії, взаємопідтримці та спільному прийняттю рішень [2].

Варто підкреслити, що результативність таких патріотичних подорожей багато в чому детермінована рівнем підготовки викладачів та організаторів. Їм необхідно не лише володіти інформацією, а й мати вміння презентувати матеріал захоплююче й зрозуміло, формуючи атмосферу щирої зацікавленості та активної участі. Саме від цих їхніх якостей залежить, набуде подорож справжньої цінності та залишиться у пам'яті школярів.

В умовах сучасності, коли суспільство переживає складні трансформаційні процеси, значення подібних поїздок лише посилюється. Вони сприяють формуванню у молоді відчуття спільноти, почуття гордості за власну державу та розуміння власної місії у її подальшому розвитку. Саме через такі приклади практичної діяльності патріотичне виховання отримує реальний змістовний наповнений, а не залишається лише у площині проголошених ідей.

Отже, подорожі з патріотично-виховним спрямуванням виступають потужним інструментом у вибудові національної самосвідомості серед школярів, тому що вони гармонійно зводять до купи освітній процес, виховну роботу та набуття практичного досвіду. Лише завдяки прямому контакту з історією, культурною спадщиною та природним багатством України діти глибше осягають вагомість своєї Батьківщини та власної нерозривної єдності з нею. Результативність подібних екскурсій безпосередньо залежить від ретельного планування їхньої структури: насиченості змістом туристичних шляхів, урахування вікових характеристик учнів та залучення інтерактивних методів діяльності. Належить пильнувати, щоб ці поїздки не перетворилися на суто формальний захід, а замість того стимулювали живий інтерес та викликали щирі почуття у здобувачів освіти.

Список використаних джерел:

1. Дем'янчук О. Г., Ващук Л. М., Єрко І. В., Єрко А. В. Національно-патріотичне виховання школярів у закладах туристсько-краєзнавчого профілю. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2023. № 2(160). С. 90-93.

2. Загородня А., Шевчук Д. Актуальність патріотичного виховання молоді. Нова пед. думка. 2014. № 3. С. 142– 143.

Марія БЕЗДОЛЬНА

ЗВО спеціальності 242 «Туризм і рекреація»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв

Науковий керівник — д-р філос. наук, професор
кафедри готельно-ресторанної справи та туризму

Галина ГАРБАР

ФЕНОМЕН FOMO ЯК РУШІЙНА СИЛА ФЕСТИВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В ЕПОХУ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

Розвиток соціальних мереж кардинально змінив поведінку туристів, сформувавши нові психологічні механізми прийняття рішень щодо подорожей. Одним із ключових феноменів цифрової епохи є FOMO (Fear of Missing Out) — страх пропустити важливі події або досвід, який активно переживають інші. Цей психологічний стан набуває особливого значення у контексті фестивального туризму, де соціальна видимість події, емоційна залученість та бажання належати до спільноти формують потужну мотивацію до участі.

Дослідження підтверджують, що FOMO відіграє роль медіатора між задоволеністю фестивалем та намірами відвідати його повторно. Зокрема, аналіз фестивалю кантрі-музики в Малайзії виявив, що відчуття занурення (flow) у поєднанні з FOMO суттєво підсилює лояльність відвідувачів та їхнє бажання повернутися [1]. Це свідчить про те, що фестивальний досвід, підкріплений соціальними мережами, створює самовідтворювальний цикл: участь у події генерує контент, який, у свою чергу, провокує FOMO в інших користувачів.